

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maaseutuelinkeinolain, porotalouslain, luontaiselinkeinolain ja kolttalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maaseutuelinkeinolakia, porotalouslakia, luontaiselinkeinolakia ja kolttalakia niin, että niiden nojalla myönnettävät valtionlainat saadaan vuoden 1992 alusta myöntää valtionvastuulla. Lisäksi ehdotetaan, että näiden lakien ja vastaavien aikaisempien lakien nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyt valtionlainat otetaan vuoden 1993 alusta osittain valtionvastuulle.

Esityksen tarkoituksena on vähentää valtionlainoista niitä myöntäneille luottolaitoksille aiheutuvia vakavaraisuus- ja tasekustannuksia. Kustannusten alentuessa voitaisiin samalla tarkistaa myös luottolaitoksille valtionlainojen hoitamisesta maksettavia hoitopalkkioita.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Maatilatalouden kehittämisrahastosta myönnettävistä lainoista säädetään nykyisin maaseutuelinkeinolaissa (1295/90), porotalouslaissa (161/90), luontaiselinkeinolaissa (610/84) ja kolttalaissa (611/84). Perussäännökset lainojen myöntämisestä ovat maaseutuelinkeinolaissa. Lainat maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnetään luottolaitosten välityksellä.

Nykyisiä maaseutuelinkeinolakiin sisältyviä lainasäännöksiä vastaavat säännökset sisältyivät aikaisemmin maankäyttölakiin (353/58) ja maankäyttölainoista annettuun lakiin (354/58) ja sittemmin maatilalakiin (188/77), joka kumottiin maaseutuelinkeinolailla. Esimerkiksi porotilalaissa (590/69) ja aikaisemman kolttalainsäädännön (laki eräiden kolttien asuttamisesta; 273/55 ja kolttien maanjärjestelylaki 593/69) mukaisessa lainoituksessa sovellettiin maankäyttölainsäädäntöä. Porotilalaki kumottiin 1990 porotalouslailla, jonka mukaisessa lainoituksessa noudatettiin hoitopalkkioiden osalta aluksi maatilalain säännöksiä ja, maati-

lalin tultua kumotuksi, vuoden 1990 jälkeen myönnettyjen lainojen osalta maaseutuelinkeinolain säännöksiä.

Lainoja on aikaisemmin myönnetty myös muun muassa eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annetun lain (79/79), eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien (398/81 ja 511/85) ja maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämistä annetun lain (1031/86) perusteella.

Lainoituksen hoitaminen on aikaisemmin tapahtunut siten, että maatilatalouden kehittämisrahaston varoista on myönnetty lainaa Osuuspankkien Keskuspankki Oy:lle, Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankille, Suomen Hypoteekkiyhdistykselle ja liikepankkien pääkonttoreille eli keskusrahalaitoksille. Yksityiset lainansaajat ovat velkasuhteessa paikallisiin luottolaitoksiin ja paikalliset luottolaitokset puolestaan samaan pankkiryhmään kuuluviin Osuuspankkien Keskuspankki Oy:öön ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankkiin. Maatilatalouden kehittämisrahaston saaminen on niin ollen näkynyt vastattavien puolella velka-

na Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin taseissa ja toistamiseen paikallispankkien taseissa. Suomen Hypoteekkiyhdistyksen ja liikepankkien taseissa ei vastaavaa kaksinkertaista velkasaldoa ole ollut.

Maatilalakia muutettiin heinäkuun alusta 1990 voimaan tulleella lailla (382/90) siten, että velkasuhde muutettiin osuuspankkien ja säästöpankkien osalta valtion ja paikallispankkien väliseksi suoraksi velkasuhteeksi, jolloin rahaston saaminen on samalla poistunut Osuuspankkien Keskuspankki Oy:n ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin taseista ja jäänyt rasittamaan yksinomaan paikallispankkien taseita.

Luottolaitosten on tullut lainavaroja maksaessaan valvoa, että lainan saamisen edellytykset täyttyvät ja että lainavarat käytetään lainaa myönnettäessä edellytettyyn tarkoitukseen. Luottolaitosten tehtäviin on myös kuulunut lainan ja sen korkojen periminen lainansaajalta eräpäivinä sekä kertyneiden varojen tilittäminen valtiolle. Luottolaitosten tehtäviin on niin ikään kuulunut lainan valvominen velallisen omaisuutta pakkohuutokaupalla tai konkurssimenettelyssä realisoitaessa. Mikäli lainansaaja ei ole kyennyt suorittamaan lainan lyhennyksiä tai korkoja niiden eräpäivänä, on luottolaitos joutunut suorittamaan erääntyneet maksuerät valtiolle omista varoistaan ja perimään ne sekä viivästyskoron lainansaajalta. Luottolaitoksille maksetaan valtion varoista korvausta valtionlainojen hoitamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

Valtionlaina on voitu maatilahallituksen päätöksen mukaisesti myöntää osittain myös valtionvastuulla. Valtionvastuulla oleva laina on yleensä ollut pienempi kuin 50 prosenttia lainan kokonaismäärästä. Lainansaajan lyhentäessä lainaansa on ensiksi katsottu lyhennyksi valtionvastuulla olevaa osaa lainasta ja vasta sen tultua kokonaan maksetuksi lyhennykset ovat kertyneet pankin vastuulla olleelle lainan osalle.

Lainansaajan omaisuutta pakkohuutokaupalla realisoitaessa on saadun pakkohuutokauppahinnan katsottu kuitenkin kertyvän ensin pankin vastuulla olevalle osalle lainaa ja vasta sen tultua kokonaan maksetuksi kertyä suoritusta valtionvastuulla olevalle lainan osalle.

Keskusrahallaitoksista saatujen selvitysten mukaan luottolaitoksille ei ole aiheutunut juuri lainkaan luottotappioita valtionlainoista. Maa-

tilatalouden kehittämisrahaston varoista valtionvastuulla myönnettyistä lainoista on tähän mennessä aiheutunut valtiolle saamatta jääneistä pääomista lopullista menoa vajaa 1 000 markkaa. Ulkona olevana lainamäärään (noin 6,7 mrd. mk) verrattuna syntyneen luottotappion määrä on mitätön.

Pankkilainsäädäntöä on uudistettu vuoden alusta 1991 voimaan tulleilla laeilla. Laki talletuspankkien toiminnasta (1268/90) jäljempänä talletuspankkilaki, on tiukentanut pankkien vakavaraisuusvaatimuksia. Talletuspankkilain 29 §:n mukaan pankilla on oltava omaa pääomaa vähintään 8 prosenttia lain 27 §:n II–IV ryhmiin luettavien saamisten ja sijoitusten sekä taseen ulkopuolisten sitoumusten yhteismäärästä laskettuna siten, että II ryhmään luettavista eristä otetaan huomioon 20 prosenttia, III ryhmään luettavista eristä 50 prosenttia ja IV ryhmään luettavista eristä 100 prosenttia näiden erien kirjanpitoarvosta tai 28 §:n mukaan määräytyvistä arvoista. Talletuspankkilain 28 §:ssä säädetään siitä, miten talletuspankin antamat takaukset ja sen muut pankkitoiminnassa antamat sitoumukset painotetaan laskettaessa pankin oman pääoman suhdetta pankin antamiin luottoihin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin. Talletuspankilta vaadittavaa oman pääoman vaatimusta on niin ollen korotettu aikaisemmasta paikallispankin 2 prosentista ja liikepankin 4 prosentista 8 prosenttiin.

Talletuspankilta vaadittava oman pääoman määrä on riippuvuussuhteessa paitsi pankin myöntämien luottojen määrään myös myönnettyille luotoille saatuihin vakuuksiin. Valtionvaroista myönnettyt lainat ovat luottolaitoksen vakavaraisuusvaatimuksia määriteltäessä samassa asemassa muiden luottojen kanssa ja kuuluvat talletuspankkilain 27 §:ssä sanottuun IV ryhmään.

Talletuspankkilain 65 §:n mukaan pankin tulee täyttää laissa säädetty vakavaraisuusvaatimus viimeistään viiden vuoden kuluessa lain voimaantulosta. Jos talletuspankki harjoittaa kansainvälistä pankkitoimintaa, tulee vakavaraisuusvaatimuksen kuitenkin täyttyä viimeistään 1 päivänä tammikuuta 1993.

Luottolaitoksille aiheutuu valtionlainoista vakavaraisuuskustannuksia sekä niin sanottuja tasekustannuksia vakuusrahastomaksuina ja luottokantavakuutuksina.

Aikaisemmin voimassa olleen pankkilainsäädännön mukaisten vakavaraisuuskustannusten määräksi on valtionlainojen osalta arvioitu

noin 0,2—0,3 prosenttia sekä tasekustannusten yhteismääräksi samoin noin 0,2—0,3 prosenttia ulkona olevasta valtionlainojen pääomamäärästä.

Luottolaitoksille aiheutuu valtionlainojen teknisestä hoitamisesta henkilöstö-, tietojenkäsittely- ja muita kustannuksia arviolta noin 0,5 prosenttia lainapääoman määrästä.

Luottolaitoksille valtionlainojen lainanhoito- ja muiden kulujen korvaukseksi maksettavan hoitopalkkion suuruus on nykyisin maaseutuelinkeinolain mukaisten lainojen sekä vuoden 1990 jälkeen myönnettyjen porotalouslain, luontaiselinkeinolain ja kolttalain mukaisten valtionlainojen osalta 1,2 prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä (maaseutuelinkeinoasetus; 248/91, 11 §) sekä aikaisemmin myönnettyjen valtionlainojen hoidosta yleensä 0,5 prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä.

Hoitopalkkioita on maksettu seuraavasti:

vuosi	lainapääoma 31.12. milj. mk	hoitopalkkiot milj. mk
1986	5 446,3	26,6
1987	5 876,3	28,7
1988	6 203,7	30,3
1989	6 425,1	31,8
1990	6 794,2	33,5

Kun aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen sijaan myönnetään vastaava määrä uutta lainaa maaseutuelinkeinolain mukaisin ehdoin ja 1,2 prosentin hoitopalkkioon, kohoaa luottolaitoksille maksettavien hoitopalkkioiden määrä lähimmän 10 vuoden aikana noin 80,3 miljoonaksi markaksi.

2. Esityksen tavoitteet

Vuoden 1991 alussa voimaan tullessa pankkilainsäädännössä vaaditaan luottolaitoksilta aikaisempaa korkeampaa omaa pääomaa. Valtionlainat korottavat osaltaan pankkilainsäädännön vaatimaa oman pääoman määrää. Talutuspankkien oman pääoman vaatimuksen nostaminen paikallispankin 2 prosentista ja liikepankin 4 prosentista 8 prosenttiin aiheuttaa vakavaraisuuskustannusten lisääntymisen 0,2—0,3 prosentista 0,7 prosenttiyksiköllä 1,0 prosenttiyksikköön valtion lainojen lainapääomasta laskettuna eli lainanhoidon kokonaiskustannusten kohoamisen vastaavasti. Mikäli

lainapääoma säilyisi entisen suuruisena, luottolaitoksille hoitopalkkioita korottamalla vuosittain maaseutuelinkeinolainoista maksettavat lainanhoitokustannukset kohoaisivat 10 vuoden aikana noin 135 miljoonaan markkaan.

Valtionlainoista aiheutuu luottolaitoksille edellä sanottujen kustannusten lisäksi tasekustannuskuluja erilaisina pakollisina vakuusrahasto-, luottokanta- ja muina maksuina noin 0,2—0,3 prosenttia lainapääoman määrästä eli nykyisen lainapääoman mukaan laskettuna vuosittain noin 14—20 miljoonaa markkaa. Tämän kustannuserän huomioon ottaen luottolaitoksille maksettavien korvausten määräksi tulisi nykyisen lainapääoman mukaan laskettuna vuosittain noin 149—155 miljoonaa markkaa.

Esityksellä pyritään poistamaan maaseutuelinkeinolain ja valtaosaltaan myös sitä edeltävän maatilalain, eräiden maatalouden luottojen vakauttamisesta annettujen lakien, eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain, maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain, maankäyttölain, maankäyttölainoista annetun lain, porotalouslain, porotilalain, kolttalain, eräiden kolttien asuttamisesta annetun lain, kolttien maanjärjestelylain ja muun aikaisemman asutslainsäädännön nojalla myönnettyistä valtionlainoista luottolaitoksille aiheutuvat vakavaraisuuskustannukset ja valtaosaltaan myös tasekustannukset sekä samalla minimoimaan valtionlainoituksesta valtiolle aiheutuvat lainanhoitomenot. Luottolaitosten menoiksi jäisivät lähinnä vain lainojen teknisestä hoitamisesta aiheutuvat kustannukset.

3. Esityksen taloudelliset ja organisatoriset vaikutukset

Esitys merkitsisi toteutuessaan valtiolle lainanhoitokustannusten säästöä, koska maaseutuelinkeinolainsäädännön nojalla myönnettävien uusien lainojen hoitokulut alenisivat nykyisestä 1,2 prosentista tase- ja vakavaraisuuskustannuksia koskevien korvausten poistuessa. Lainanhoitokustannusten arvioidaan myöhemmin olevan noin 0,5 prosenttia lainapääomasta. Mikäli lainanhoitokulujen korvaus alenee aikaisemman lainsäädännön mukaiselle 0,5 prosentin tasolle, vuotuisen säästön arvioidaan olevan nykyisen lainapääoman 6 800 miljoonan

markan mukaan laskettuna noin 47,6 miljoonaa markkaa.

Mikäli luottolaitoksille joudutaan korvaamaan myös talletuspankkilain muutoksen aiheuttama 0,7 prosentin vakavaraisuuskustannusten lisäys ja tasekustannuskuluja 0,2—0,3 prosenttia, olisi hoitopalkkiota maksettava yhteensä 2,1—2,2 prosenttia 6 800 miljoonan markan lainapääomasta eli noin 143—150 miljoonaa markkaa vuosittain. Kun noin 0,5 prosentin suuruinen hoitopalkkio aiheuttaa valtiolle menoja vain noin 34 miljoonaa markkaa vuodessa, säästyisi valtiolle lainanhoitokulujen osalta vuosittain noin 109—116 miljoonaa markkaa.

Lainojen valtionvastuun toteutumisesta aiheutuvien lopullisten menojen arvioidaan jäävän vuosittain alle 0,5 miljoonaan markkaan.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettävät valtionlainat hoidettaisiin edelleenkin nykyiseen tapaan luottolaitosten välityksin. Mahdolliset korvausvaatimukset käsiteltäisiin hallintoriita-asioina lääninoikeuksissa. Vastaava menettely on ollut mahdollinen jo nykyisen lainsäädännön voimassa ollessa. Esi-tyksellä ei niin ollen ole mainittavia organisatorisia vaikutuksia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotukset

1.1. Maaseutuelinkeinolaki

27 §. Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettävät valtionlainat ehdotetaan vuoden 1992 alusta myönnettäviksi valtionvastuulla siten, että valtionvastuu kattaisi saatatta jääneet lyhennys- ja koronmaksut siltä osin, kuin niitä ei saada perityksi takaaajalta ja lainan vakuuksien realisoinnin kautta lainansaajalta.

Luottolaitoksen velvollisuudet valtionlainojen hoidossa määräytyisivät huolellisen asiamiesvastuun periaatteilla. Luottolaitoksen tulisi huolehtia siitä, että valtionlainalla on jatkuvasti pankkitoiminnassa yleisesti käytettävä vakuus, jollei maatilahallitus ole antanut suostumusta siihen, että laina saadaan myöntää vakuudetta. Luottolaitoksen tulisi myös huolellisesti hoitaa valtionlainoja ja tilittää lainan lyhennykset ja korot valtiolle eräpäivien mukaisina kantoaikoina siinäkin tapauksessa, että lainansaajan maksut ovat viivästyneet. Lisäksi luottolaitos olisi velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä vakuutena olevaa omaisuutta realisoitaessa.

Vakuuden realisointi voisi tapahtua konkurssimenettelyssä, pakkohuutokaupalla tai akordin yhteydessä vapaaehtoisella huutokaupalla.

Akordin tai siihen verrattavan järjestelyn hyväksyminen ja lainan takaisinperintää vaarantava vakuuden vapaaehtoinen realisointi ja saatavasta tai sen osasta luopuminen voisi tapahtua vain maatilahallituksen suostumuksella.

Valtionvastuu toteutuisi vasta sen jälkeen, kun lyhennysten ja korkojen saamatta jääminen on käynyt lopulliseksi. Tämä todettaisiin vakuuden realisoinnin jälkeen tehtävässä selvityksessä. Jos lainan vakuutena on ollut takaus, lopullisen luottotappion selvittely tapahtuisi sitten, kun ulosottoviranomaiset ovat todenneet takaaajan maksukyvyttömäksi.

Valtionlainojen hoitamisesta luottolaitoksille aiheutuvat lainanhoitokustannukset tulevat olennaisesti alenemaan sen johdosta, että luottolaitosten nykyisin maksettavana olevat vakavaraisuus-, tase- ja riskikustannukset poistuvat. Lainojen teknisestä hoitamisesta aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan noin 0,5 prosenttia lainapääomasta.

Maaseutuelinkeinolain 30 §:n 1 momentin mukaan lainanhoitokulujen korvauksen suuruudesta ja maksuehdoista säädetään asetuksella. Maaseutuelinkeinoasetuksen 11 §:n mukainen lainanhoitokulujen korvaus on nykyisin 1,2 prosenttia. Asetuksen 11 §:ää on alentuvien lainanhoitokulujen vuoksi tarkoitus muuttaa siten, että korvausta maksettaisiin noin 0,5

prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä.

59 b §. Ennen vuotta 1992 myönnettyjä lainoja ei ehdoteta otettavaksi valtion vastuulle yhtä laajasti kuin mainitun ajankohdan jälkeen myönnettäviä uusia lainoja, koska valtio ei ole voinut eikä sen ole ollut tarpeenkaan valvoa etujaan aikaisemmin myönnettyjen lainojen luottoriskin suhteen. Näiden lainojen osalta on osa vahingonvastuusta syytä jättää edelleenkin luottolaitoksille.

Ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen osalta valtionvastuujärjestelmä ehdotetaan toteutettavaksi siten, että valtio ottaisi 1 päivästä tammikuuta 1993 lukien vastuulleen 80 prosenttia siitä määrästä, mikä valtionlainan vakuutena olevan omaisuuden realisoimisen jälkeen jää kertymättä valtionlainan lyhennyksille ja koroille ja 20 prosenttia kertymättä jäävästä määrästä jäisi luottolaitoksen vastuulle. Valtionvastuulle ottamisen edellytyksenä olisi kuitenkin, että lainoilla on pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus ja että lainaan nähden ei ole olemassa muutakaan lainsäädännössä tai sopimusehdoissa sanottua irtisanomisperustetta lainan siirtyessä osittain valtionvastuulle.

59 c §. Maaseutuelinkeinolain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen valtionlainojen osalta lainanhoitokulujen korvaus muuttuisi asetuksen 11 §:n muutoksella noin 0,5 prosentiksi.

Maatilalain mukaisten valtionlainojen hoitokustannusten korvaamisessa noudatetaan edelleen maatilalain 57 §:ää. Sen mukaan hoitopalkkio on 0,5 prosenttia. Säännöstä sovelletaan myös eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annettujen lakien, eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain sekä maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain nojalla myönnettyihin lainoihin.

Maankäyttölainoista annetun lain ja muun sitä aikaisemman maatalouslainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen hoitokustannusten korvaamista koskee maatala-asetuksen 117 §. Hoitopalkkiot vaihtelevat näiden lainojen osalta 0,5—2,0 prosentin välillä.

Hoitokustannusten yhtenäisen käsittelyn vuoksi olisi syytä säätää, että aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen valtionlainojen hoitokustannusten korvaamisesta säädetään asetuksella ja että korvausten määrää voitaisiin aikaisemman lainsäädännön esteenä olematta asetuksella myös tarkistaa.

1.2. Porotalouslaki

Vuoden 1991 jälkeen myönnettävät lainat

Porotalouslain 23 §:ssä (1298/90) säädetään muun ohessa, että porotalouslain nojalla myönnettävien lainojen vakuuksista, valtionvastuusta ja lainojen hoitamisesta luottolaitoksille aiheutuvien kulujen korvaamisesta on porotalouslaissa säädettyin poikkeuksin voimassa, mitä vastaavista seikoista on maaseutuelinkeinolain 27 §:ssä ja 30 §:ssä säädetty. Koska porotalouslaissa ei ole muita säännöksiä lainojen valtionvastuusta eikä myöskään lainanhoitokustannusten korvaamisesta, tulevat myönnettävien uusien lainojen osalta sovellettaviksi tältä osin maaseutuelinkeinolain säännökset sellaisinaan.

Aikaisemmin myönnetyt lainat

41 a §. Vuonna 1991 porotalouslain nojalla myönnettyjen lainojen hoitokustannusten korvaus määräytyy vuonna 1990 muutetun 23 §:n mukaan maaseutuelinkeinolainsäädännön mukaisesti, ja se on maaseutuelinkeinoasetuksen 11 §:n mukaan nykyisin niin ollen 1,2 prosenttia takaisin maksamatta olevan lainapääoman määrästä.

Ennen vuotta 1991 porotalouslain nojalla myönnettyjen lainojen lainanhoitokulujen korvaamisen ja valtionvastuun osalta sovelletaan vuoden 1990 muutoslain siirtymäsäännöksen nojalla aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja. Näihin lainoihin sovelletaan niin ollen porotalouslain 23 §:n alkuperäisten säännösten perusteella maatilalakia, jonka mukainen hoitopalkkio on enintään 0,5 prosenttia maksamatta olevan lainapääoman määrästä.

Porotalouslain tullessa voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1990 kumottiin samalla porotalaki siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Porotalouslain 41 §:n 1 momentin mukaan porotalain nojalla ennen porotalouslain voimaantuloa syntyneen valtion ja luottolaitoksen saamisen takaisinmaksuajan ja koron sekä muiden ehtojen osalta noudatetaan aikaisemman lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja. Saman pykälän 2 momentin mukaan aikaisemman lain säännöksiä noudatetaan niin ikään niiden asioiden osalta, jotka muutoinkin liittyvät porotalain täytäntöönpanoon ja joista ei voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä toisin säädetä.

Porotilalain nojalla myönnettyjen lainojen osalta noudatettiin lain 3 §:n mukaan maankäyttölakia ja muuta maankäyttölainsäädäntöä. Porotilalainojen valtionvastuulla myöntämisen osalta noudatettiin näin ollen maankäyttölainoista annetun lain 14 §:n 2 momentin ja maankäyttölainoista annetun asetuksen (69/59) 15 §:n säännöksiä, joiden mukaan lainasta voitiin lainaa myönnettäessä jättää valtion vastuulle enintään 35 prosenttia tai erityisistä syistä enintään 45 prosenttia. Porotilalainoista maksetaan lainanhoitokulujen korvauksena maankäyttölainoista annetun lain 12 §:n ja maatala-asetuksen 117 §:n nojalla vuosittain 0,5 prosenttia.

Maatalatalouden kehittämisrahaston varoista ennen vuotta 1992 porotalouslain ja porotilalain nojalla myönnetty valtionlainat tulisi ottaa valtionvastuulle 1 päivästä tammikuuta 1993 lukien samassa laajuudessa kuin vastaavana aikana myönnetty maaseutuelinkeinolain, maatilalain, maankäyttölain ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön mukaiset lainatkin.

41 b §. Porotalouslain ja aikaisemman porotilalain nojalla myönnettyjen lainojen hoitokustannusten korvaamista koskevia säännöksiä ehdotetaan yhtenäistettäväksi siten, kuin maaseutuelinkeino-, maatala-, maankäyttö- ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön osalta on edellä kohdassa 1 sanottu.

1.3. Luontaiselinkeinolaki

Vuoden 1991 jälkeen myönnettävät lainat

Luontaiselinkeinolain 30 §:ssä (1296/90) on porotalouslain 23 §:ää vastaavat viittaukset maaseutuelinkeinolain 27 ja 30 §:ään. Myös luontaiselinkeinolain nojalla myönnettävien uusien lainojen osalta tulevat sovellettaviksi maaseutuelinkeinolain valtionvastuuta ja lainanhoitokulujen korvaamista koskevat säännökset sellaisinaan. Hoitopalkkio on nykyisin niin ollen 1,2 prosenttia lainapääoman määrästä.

Aikaisemmin myönnetty lainat

46 a §. Vuonna 1991 luontaiselinkeinolain nojalla myönnettävien lainojen valtionvastuulla myöntämisestä ja lainojen hoitamisesta luottolaitoksille maksettavan hoitopalkkion osalta noudatetaan muutetun 30 §:n mukaan vuoden 1991 alusta maaseutuelinkeinolain 27 ja 30 §:n

säännöksiä. Lainanhoitokulujen korvaus on nykyisin 1,2 prosenttia.

Ennen vuotta 1991 luontaiselinkeinolain nojalla myönnettyjen lainojen valtionvastuusta ja hoitopalkkioiden määräytymisestä oli lain 30 §:n alkuperäisten säännösten mukaan noudatettava, mitä maatilalaissa oli vastaavista seikoista säädetty. Hoitopalkkio on niin ollen 0,5 prosenttia maksamatta olevasta lainapääomasta.

Ennen vuotta 1992 luontaiselinkeinolain nojalla myönnettyt lainat tulisi ottaa valtion vastuulle vuoden 1993 alusta vastaavalla tavalla kuin edellä on porotilalain ja porotalouslain mukaisten lainojen osalta sanottu. Tätä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi luontaiselinkeinolain uuteen 46 §:ään.

47 §. Luontaiselinkeinolain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen hoitokustannusten korvauksia koskevia säännöksiä ehdotetaan yhtenäistettäväksi vastaavalla tavalla kuin maaseutuelinkeinolain ja sitä edeltävän maatilalain, maankäyttölain ja muun aikaisemman asutuslainsäädännön osalta on edellä sanottu.

1.4. Kolttalaki

20 a §. Kolttalain 5 §:n 1 momentin mukaan kolttalain nojalla myönnettävän lainoituksen osalta on noudatettava, mitä luontaiselinkeinolaissa on säädetty, jollei kolttalain säännöksistä muuta johdu. Kolttalaissa ei ole erityissäännöksiä lainojen valtionvastuun ja hoitokulujen korvaamisen osalta, joten luontaiselinkeinolain säännökset tulevat tältä osin sovellettaviksi sekä uusiin että aikaisemmin myönnettyihin lainoihin.

Kolttalaki on tullut voimaan 1 päivänä syyskuuta 1984 ja sillä on kumottu eräiden kolttien asuttamisesta annettu laki sekä kolttien maanjärjestelylaki. Kumotun kolttalainsäädännön mukaisessa lainoituksessa sovellettiin lainojen valtionvastuulla myöntämisen ja lainanhoitokulujen korvaamisen osalta maankäyttölainsäädäntöä. Tämän vanhan kolttalainsäädännön mukaiset lainat ehdotetaan otettaviksi valtion vastuulle ja hoitopalkkioita koskevat säännökset yhtenäistettäväksi vastaavalla tavalla kuin maankäyttölainojen osalta on ehdotettu luontaiselinkeinolain 46 ja 47 §:ssä. Tätä koskeva säännös ehdotetaan otettavaksi kolttalain uuteen 20 a §:ään.

2. Voimaantulo

Lainmuutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

maaseutuelinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 27 § sekä lisätään lakiin uusi 59 b ja 59 c § seuraavasti:

27 §

Valtionvastuu

Valtio on vastuussa luottolaitokselle tämän lain nojalla myönnettyjen valtionlainojen pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä siltä osin, kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan valtionlainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Lainalla tulee sitä nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jolle maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostumuksella.

Maatilahallitus suorittaa maatilatalouden kehittämisrahaston varoista luottolaitokselle 1 momentissa tarkoitetun hyvityksen sitten, kun

lopullinen menetys on velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyyden toteamisen ja vakuutena olleen omaisuuden myynnin jälkeen selvitetty. Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen tulee tilittää ne maatilahallitukselle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tulouttaviksi. Maatilahallitus voi periä luottolaitokselle maksamansa hyvitykset suoraan lainansaajalta.

Maatilahallitus voi periä 5 momentin viimeisessä lauseessa tarkoitettua maksamastansa hyvityksestä lainansaajalta 16 prosentin suuruisen vuotuisen koron. Tästä on otettava merkintä velkakirjaan.

59 b §

Aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen ottaminen valtionvastuulle

Valtio on 1 päivästä tammikuuta 1993 80 prosentin määrään asti luottolaitokselle vastuussa niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka syntyvät maatilatalouden kehittämisrahaston varoista ennen vuotta 1992 maaseutuelinkeinolain taikka maatilalain, maankäyttölain, maankäyttölainoista annetun lain tai muun aikaisemman asetuslainsäädännön taikka eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annettujen lakien, eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain tai maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain nojalla myönnettyistä lainoista, siltä osin kuin menetykset johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä ja vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan maksamatta olevia lyhennyksiä ja kor-

koja. Valtio ei kuitenkaan ole vastuussa sellaisista menetyksistä, jotka syntyvät ennen vuotta 1993.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu lainaa koskevia lakeja taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtionvastuun edellytyksenä on, että lainalla on pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja muiden lainaa koskevien lakien ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokautta tai konkurssimenettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostumuksella.

Hyvitystä menetyksistä ei suoriteta sellaisen lainan osalta, joka olisi ennen vuotta 1993 voitu irtisanoa asianomaista lainaa koskevassa laissa taikka sen nojalla annetuissa säännöksissä tai muissa määräyksissä taikka sopimusehdoissa mainitun irtisanomisperusteen nojalla.

Maksettavasta hyvityksestä on tässä pykälässä säädetyn lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä 27 §:n 5 momentissa säädetään.

59 c §

Aikaisemmin myönnettyjen lainojen hoitopalkkiot

Sen estämättä, mitä aikaisemmin on tässä laissa tai muualla lainsäädännössä säädetty tai määräty, saadaan luottolaitokselle maksaa 59 b §:ssä tarkoitetun lainsäädännön nojalla ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen lainojen hoito- ja muiden kustannusten korvausta siten, kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Tämä laki ei aiheuta muutosta ennen sen voimaantuloa valtion vastuulla myönnettyjen lainojen valtionvastuuehtoihin.

2.

Laki

porotalouslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 9 päivänä helmikuuta 1990 annettuun porotalouslakiin (161/90) uusi 41 a ja 41 b § seuraavasti:

41 a §

Aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen valtionvastuulle ottaminen

Valtio on 1 päivästä tammikuuta 1993 80 prosentin määrään asti luottolaitokselle vastuussa niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka syntyvät maatilatalouden kehittämisrahaston varoista tämän lain taikka porotilalain nojalla ennen vuotta 1992 myön-

nettyjen lainojen osalta, siltä osin kuin menetykset johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä ja vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja. Valtio ei kuitenkaan ole vastuussa sellaisista menetyksistä, jotka syntyvät ennen vuotta 1993.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu lainaa

koskevia lakeja taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtionvastuun edellytyksenä on, että lainalla on pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista lainaa koskevien lakien ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssinnettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostuksella.

Hyvitystä menetyksistä ei suoriteta sellaisen lainan osalta, joka olisi ennen vuotta 1993 voitu irtisanoa asianomaista lainaa koskevassa

laissa taikka sen nojalla annetuissa säännöksissä tai muissa määräyksissä taikka sopimusehdoissa mainitun irtisanomisperusteen nojalla.

Maksettavasta hyvityksestä on tässä pykälässä säädetyn lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 27 §:n 5 momentissa säädetään.

41 b §

Aikaisemmin myönnettyjen lainojen hoitopalkkiot

Sen estämättä mitä aikaisemmin on tässä laissa tai muualla lainsäädännössä säädetty tai määrätty, saadaan luottolaitokselle maksaa tämän lain sekä aikaisemman porotilalain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen hoito- ja muiden kustannusten korvausta siten, kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Tämä laki ei aiheuta muutosta ennen sen voimaantuloa valtionvastuulla myönnettyjen lainojen valtionvastuuehtoihin.

3.

Laki

luontaiselinkeinolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 24 päivänä elokuuta 1984 annettuun luontaiselinkeinolakiin (610/84) uusi 46 ja 47 § seuraavasti:

46 §

Aikaisemmin myönnettyjen lainojen valtionvastuulle ottaminen

Valtio on 1 päivästä tammikuuta 1993 80 prosentin määrään asti luottolaitokselle vastuussa niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka syntyvät maatilatalouden kehittämisrahaston varoista tämän lain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen osalta, siltä osin kuin menetykset johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä ja vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja. Valtio ei kuitenkaan ole vastuussa sellaisista menetyksistä, jotka syntyvät ennen vuotta 1993.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää maksamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtionvastuun edellytyksenä on, että lainalla on pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituk-

sen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostumuksella.

Hyvitystä menetyksistä ei suoriteta sellaisen lainan osalta, joka olisi ennen vuotta 1993 voitu irtisanoa tässä laissa taikka sen nojalla annetussa asetuksessa tai muissa määräyksissä taikka sopimusehdoissa mainitun irtisanomisperusteen nojalla.

Maksettavasta hyvityksestä on tässä pykälässä säädetyn lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 27 §:n 5 momentissa säädetään.

47 §

Aikaisemmin myönnettyjen lainojen hoitopalkkiot

Sen estämättä mitä aikaisemmin on muualla lainsäädännössä säädetty tai määrätty, saadaan luottolaitokselle maksaa tämän lain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen hoito- ja muiden kustannusten korvausta siten, kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Tämä laki ei aiheuta muutosta ennen sen voimaantuloa valtionvastuulla myönnettyjen lainojen valtionvastuuehtoihin.

4.

Laki

kolttalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 24 päivänä elokuuta 1984 annettuun kolttalakiin (611/84) uusi 20 a § seuraavasti:

20 a §

Aikaisempien lainojen valtionvastuu ja hoitopalkkiot

Tämän lain sekä eräiden kolttien asuttamisesta annetun lain sekä kolttien maanjärjestelylain nojalla ennen vuotta 1992 myönnettyjen lainojen valtionvastuun ja lainanhoitokustannusten korvauksen osalta noudatetaan vastaa-

vasti, mitä luontaiselinkeinolain 46 ja 47 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Tämä laki ei aiheuta muutosta ennen sen voimaantuloa valtionvastuulla myönnettyjen lainojen valtionvastuun ehtoihin.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

1.

Laki**maaseutuelinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun maaseutuelinkeinolain (1295/90) 27 § sekä *lisätään* lakiin uusi 59 b ja 59 c § seuraavasti:*Voimassa oleva laki*

27 §

Valtionvastuu

Se osa myönnettävästä valtionlainasta, joka ylittää määrän, jonka luottolaitos voi myöntää asetettua vakuutta vastaan, saadaan maatilahallituksen päätöksellä jättää valtion vastuulle. Tällöin on soveltuvin osin noudatettava, mitä 33 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Lainansaajan lyhentäessä lainaansa katsotaan valtion ja luottolaitoksen välisessä selvittelyssä valtion vastuulla oleva osa lainasta ensiksi suoritetuksi. Jos lainan vakuutena oleva omaisuus myydään ulosottotoimin tai muutetaan rahaksi konkurssimenettelyssä, katsotaan huutokauppahinnasta lainan maksamiseen tulevalle määrälle kuitenkin ensin lyhennetyksi luottolaitoksen vastuulla olevaa osaa lainasta. Jos lainansaajalle on myönnetty useampia tässä laissa tarkoitettuja valtionlainoja samasta luottolaitoksesta, käsitellään lainoja valtion ja luottolaitoksen välisessä selvittelyssä niin kuin ne olisi myönnetty yhtenä lainana.

Ehdotus

27 §

Valtionvastuu

Valtio on vastuussa luottolaitokselle tämän lain nojalla myönnettyjen valtionlainojen pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä siltä osin, kuin lainan vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan valtionlainasta maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Lainalla tulee sitä nostettaessa olla pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen vakuuksista tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on myös velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostumuksella.

Maatilahallitus suorittaa maatilatalouden ke-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

hittämisrahaston varoista luottolaitokselle 1 momentissa tarkoitetun hyvityksen sitten, kun lopullinen menetys on velallisen ja mahdollisen takaajan maksukyvyttömyyden toteamisen ja vakuutena olleen omaisuuden myynnin jälkeen selvitetty. Jos luottolaitos saa hyvityksen maksamisen jälkeen perityksi lainansaajalta kertymättä jääneitä lyhennyksiä ja korkoja, sen tulee tilittää ne maatilahallitukselle maatilatalouden kehittämisrahastoon edelleen tulouttaviksi. Maatilahallitus voi periä luottolaitokselle maksamansa hyvitykset suoraan lainansaajalta.

Maatilahallitus voi periä 5 momentin viimeisessä lauseessa tarkoitetusta maksamastansa hyvityksestä lainansaajalta 16 prosentin suuruisen vuotuisen koron. Tästä on otettava merkintä velkakirjaan.

59 b §

Aikaisemman lainsäädännön nojalla myönnettyjen lainojen ottaminen valtionvastuulle

Valtio on 1 päivästä tammikuuta 1993 80 prosentin määrään asti luottolaitokselle vastuussa niistä pääoman ja koron lopullisista menetyksistä, jotka syntyvät maatilatalouden kehittämisrahaston varoista ennen vuotta 1992 maaseutuelinkeinolain taikka maatilalain, maankäyttölain, maankäyttölainoista annetun lain tai muun aikaisemman asetuslainsäädännön taikka eräiden maatalousluottojen vakauttamisesta annettujen lakien, eräiden maatilatalouden luottojen vakauttamisesta annetun lain tai maaseudun pienimuotoisen elinkeinotoiminnan edistämisestä annetun lain nojalla myönnettyistä lainoista, siltä osin kuin menetykset johtuvat velallisen maksukyvyttömyydestä ja vakuuksista kertyvät varat eivät riitä kattamaan maksamatta olevia lyhennyksiä ja korkoja. Valtio ei kuitenkaan ole vastuussa sellaisista menetyksistä, jotka syntyvät ennen vuotta 1993.

Hyvitys menetyksistä voidaan jättää suorittamatta tai hyvityksen määrää alentaa, jos lainan hoitamisessa ei ole noudatettu lainaa koskevia lakeja taikka niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtionvastuun edellytyksenä on, että lainalla on pankkitoiminnassa yleisesti käytetty vakuus, jollei maatilahallitus ole vapauttanut vakuuden hankkimisesta.

Valtionvastuun voimassaolon edellytyksenä on, että luottolaitos huolehtii lainasta ja sen

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

vakuuksista tämän lain ja muiden lainaa koskevien lakien ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaisesti sekä hyvää pankkitapaa noudattaen. Lainan myöntänyt luottolaitos on velvollinen valvomaan valtion etua ja noudattamaan maatilahallituksen antamia määräyksiä, kun lainan vakuutena oleva omaisuus muutetaan rahaksi pakkohuutokaupassa tai konkurssimenettelyssä. Akordi tai siihen verrattava muu järjestely taikka lainan vakuutena olevan omaisuuden vapaaehtoinen rahaksi muuttaminen lainan takaisinperintää vaarantavalla tavalla saadaan tehdä vain maatilahallituksen suostumuksella.

Hyvitystä menetyksistä ei suoriteta sellaisen lainan osalta, joka olisi ennen vuotta 1993 voitu irtisanoa asianomaista lainaa koskevassa laissa taikka sen nojalla annetuissa säännöksissä tai muissa määräyksissä taikka sopimusehdoissa mainitun irtisanomisperusteen nojalla.

Maksettavasta hyvityksestä on tässä pykälässä säädetyn lisäksi soveltuvien osin voimassa, mitä 27 §:n 5 momentissa säädetään.

59 c §

*Aikaisemmin myönnettyjen lainojen
hoitopalkkiot*

Sen estämättä, mitä aikaisemmin on tässä laissa tai muualla lainsäädännössä säädetty tai määrätty, saadaan luottolaitokselle maksaa 59 b §:ssä tarkoitetun lainsäädännön nojalla ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen lainojen hoito- ja muiden kustannusten korvausta siten, kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

Tämä laki ei aiheuta muutosta ennen sen voimaantuloa valtion vastuulla myönnettyjen lainojen valtionvastuuehtoihin.

